

NYT OM GØDSKNINGSREGLERNE FOR PLANPERIODEN 2018/19

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Der er kun enkelte ændringer i reglerne om gødskning til planperioden 2018/19. Lovgivningen for de skærpede fosforlofter findes i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

INDHOLD

- Fosforlofter
- Skærpede fosforlofter
- Fosforloft for visse frilandsgrønsager med mindst fire hold pr. år
- Nye regler for indberetning af afsluttende gødningsregnskab ved ophør
- Udbyttedokumentation ved forventet højere udbytter
- Dokumentationskrav for udnyttelse af græs
- Harmoniarealer
- Efterafgrøder
- Husdyrefterafgrøder
- Obligatoriske målrettede efterafgrøder
- Kvælstofnormer
- Brødhvede
- JB.nr.
- Storkreaturer er erstattet af græsningsenheder (GE)
- Forbrændingsanlæg og brændingsanlæg
- Forarbejdningsanlæg
- Pressesaft er blevet til grønsaft
- Have- og parkaffald
- Nye normer for økologisk svineproduktion

- [Beregnet gødningsmængde ud fra den faktiske andel af Jersey i dyret](#)
- [Type 2 korrektion](#)
- [Nye korrektionsformler for kødædende pelsdyr](#)
- [Nyttige links](#)

Her gennemgås de væsentligste ændringer og præciseringer i [Gødskningsbekendtgørelsen, BEK nr. 1008 af 2. juli 2018](#), der træder i kraft 1. august 2018 samt i [Vejledningen om Gødskning- og harmoniregler 2018/19](#). Vejledningen indeholder et nyt afsnit om de obligatorisk målrettede efterafgrøder. Nogle ændringer fremgår af [Husdyrgødningsbekendtgørelsen, BEK nr. 1011 af 22. juni 2018](#), som træder i kraft 1. august 2018.

TIL TOP FOSFORLOFTER

I planperioden 2017/18 blev der indført lofter for udbringning af fosfor fra både organisk gødning og handelsgødning. En bedrifts fosforloft afhænger af hvilke typer og mængder af gødning, der udbringes på bedriften.

Tabel 1. Oversigt for de generelle fosforlofter for gødning i planperioderne fra 2018/2019 til 2021/2022. De skærpede fosforlofter fremgår ikke af oversigten.

Gødningstype	Fosforloft kg P/ha			
	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Husdyrgødning fra fjerkræ og kødædende pelsdyr	43	35	35	35
Husdyrgødning fra slagtesvin	39	39	35	35
Husdyrgødning fra søer og smågrise	35	35	35	35
Husdyrgødning fra kvægbrug	30	30	30	30
Husdyrgødning fra kvægbrug omfattet af kvægundtagelsen	35	35	35	35
Anden organisk gødning	30	30	30	30
Handelsgødning	30	30	30	30

TIL TOP SKÆRPEDE FOSFORLOFTER

Fra planperioden 2018/2019 indføres der områder med skærpede fosforlofter. Her er fosforloftet 30 kg fosfor pr. ha uanset gødningstype. Bedrifter med harmoniarealer i disse områder vil derfor få et korrigeret og lavere fosforloft i 2018/19 end i 2017/18. I beregningen af det reducerede loft, vil den andel af virksomhedens harmoniarealer, der ligger i et område med krav om skærpede fosforlofter, indgå i beregningen af det samlede fosforloft for produceret og modtaget gødning. Hvis 50 pct. af en virksomheds harmoniarealer er placeret i et skærpet område, så vil 50 pct. af bedriftens producerede og modtagne mængde af organisk gødning få et loft på 30 kg P/ha.

Ved overførsel af gødning til en anden bedrift påvirkes kravet om de skærpede fosforlofter ikke. Det er modtagers skærpede krav til fosforlofter, der skal indregnes i den modtagne gødning.

Eksempel på beregning af fosforloftet for en bedrift med harmoniarealer placeret i skærpede områder

En bedrift med et harmoniareal på 100 ha, hvoraf 50 ha ligger i et opland med krav om skærpede fosforlofter, har en årlig produktion af fjerkrægødning med et fosforloft på 43 kg P/ha. Der modtages ikke andre typer gødning på bedriften, og der kan ikke korrigeres for lave fosfortal.

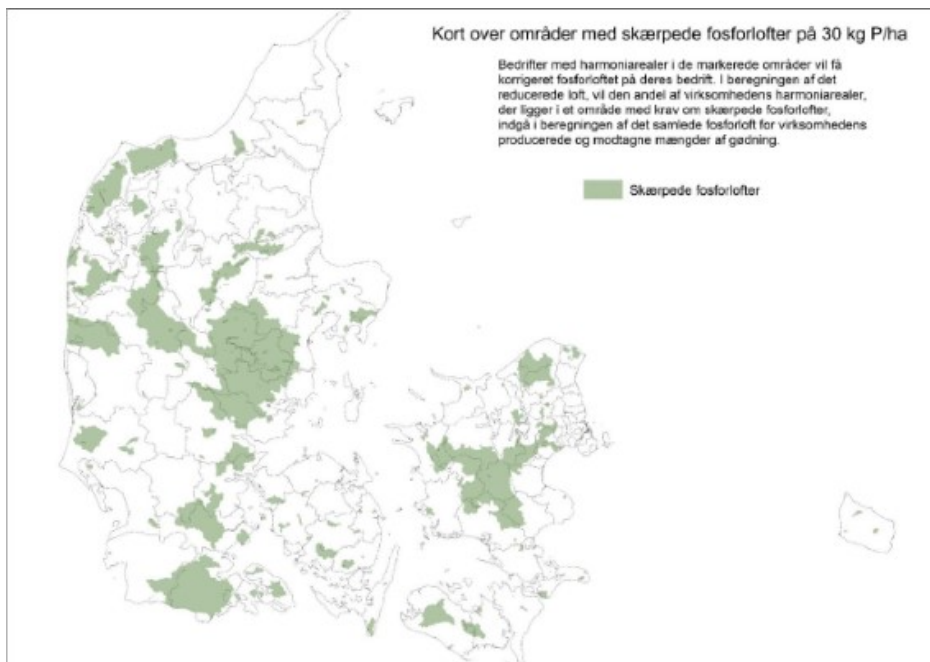
På grund af de skærpede krav får 50 pct. af bedriftens producerede husdyrgødning tilknyttet et skærpet fosforloft på 30 kg P/ha.

Beregning af bedriftens nye fosforloft:

$$(0,5 \times 43 \text{ kg P/ha}) + (0,5 \times 30 \text{ kg P/ha}) = (21,5 \text{ kg P/ha} + 15 \text{ kg P/ha}) = 36,5 \text{ kg P/ha}$$

Bedrifter der gør brug af kvægundtagelsen har fortsat et fosforloft på 35 kg P/ha. Hvis der modtages mere end hvad der svarer til 50 pct. af den mængde fosfor der produceres på bedriften, skal fosforloftet beregnes som for almindelige kvægbrug.

Kort over områder med skærpede fosforlofter

Du kan også finde kort over områderne med skærpede fosforkrav på [MiljøGIS](#). Vælg det tema, som hedder 'Afgrænsning af oplande til søer omfattet af skærpede fosforlofter', og herunder kortet 'Oplande til søer, omfattet af skærpede fosforlofter'.

TIL TOP

FOSFORLOFT FOR VISSE FRILANDSGRØNSAGER MED MINDST FIRE HOLD PR. ÅR

Nogle frilandsgrønsager som f.eks. salat, hovedsalat, babyleaves og radiser dyrkes med flere hold pr. år på det samme areal. Hvert af holdene tilføres fosforgødning, og det samlede fosforbehov overstiger fosforloftet på 30 kg pr. ha. For disse frilandsgrønsager er der fastsat en samlet fosfornorm på 60 kg pr. ha, når der dyrkes mindst fire hold pr. år.

TIL TOP NYE REGLER FOR INDBERETNING AF AFSLUTTENDE GØDNINGSREGNSKAB VED OPHØR

Her er fristen for indberetning rykket fra udløbet af planperioden, 31. juli, til den ordinære frist for indberetning af gødningsregnskab for 2017/18, som er 31. marts.

TIL TOP UDBYTTEDOKUMENTATION VED FORVENTET HØJERE UDBYTTER

Tidligere har der været krav om, at dokumentationen ved salg af afgrøden skal være på salg af hele afgrøden opgjort i ren varevægt. Det sidste "opgjort i ren varevægt" er udgået.

Dokumentationen for udbytte skal være:

- Faktura på salg af hele afgrøden
- Gødningsplaner der angiver afgrødens areal

TIL TOP DOKUMENTATIONSKRAV FOR UDNYTTELSE AF GRÆS

Som udgangspunkt skal salg af græs dokumenteres ved salgsfakturaer. SEGES har kendskab til sager, hvor Landbrugsstyrelsen ikke har godtaget fakturaer på 0,- kr. som dokumentation, og har derfor været i dialog med Landbrugsstyrelsen om problemstillingen, da det flere steder er almindelig praksis, at man "køber" græsset for at tage slættet.

I høringsvarsnotatet har Landbrugsstyrelsen svaret følgende: "LBST finder det usandsynligt at

en afgrøde (i dette tilfælde græs) af producenten værdisættes til 0 kr., da det må antages, at der har været omkostninger forbundet med dyrkning af afgrøden. Skulle situationen alligevel opstå, så vil der være anden dokumentation i form af modtagers foderplaner eller dokumentation for levering til modtagers biogasanlæg, der er relevant ift. kontrollen jf. dokumentationskrav i gødskningsbekendtgørelsen.

SEGES vurderer, at hvis en bedrift vælger at lave en faktura på 0,- kr. skal man være forberedt på, at Landbrugsstyrelsen vil se yderligere dokumentation for leverancen.

TIL TOP

HARMONIAREALER

Skovarealer fremgik tidligere over listen over arealer, der ikke kan medregnes som harmoniareal, men er nu slettet. Det er fordi, det ikke er den specifikke arealtype, som afgør om der er tale om et harmoniareal, men om skoven har en retningsgivende norm for kvælstof, fosfor eller kalium. Hvis det er tilfældet, så kan det indgå i harmoniarealet.

TIL TOP

EFTERAFGRØDER

Havre og hybridrug er tilføjet på listen over arter af efterafgrøder, der kan etableres frem til 20. august. Kvælstoffikserende arter er stadig ikke godkendt som lovpligtige efterafgrøder, men der arbejdes stadig på at få dem godkendt.

TIL TOP

HUSDYREFTERAFGRØDER

Siden 1. august 2017 har husdyrefterafgrøder erstattet efterafgrøder fastsat som vilkår i husdyrgodkendelser. Kravet om husdyrefterafgrøder skal lægges oveni kravet om hhv. 10/14 pct. pligtige efterafgrøder. I efteråret 2018 skal der etableres i alt ca. 24.000 ha husdyrefterafgrøder. Kravet om husdyrefterafgrøder er fordelt over næsten hele Danmark. De fleste oplande har et krav på mellem 0,1 pct. og 6 pct., dog har få og mindre oplande krav på helt op til 34 pct.

Kort over områder med krav om husdyrefterafgrøder i planperioden 2018/19 kan du se her:

[Husdyrefterafgrøder i efteråret 2018](#)

TIL TOP

OBLIGATORISKE MÅLRETTEDE

EFTERAFGRØDER

Reglerne for de målrettede efterafgrøder gennemgås i vejledningen. Bedrifter med et efterafgrødegrundareal på mindre end 10 ha i fællesskemaet 2019, og bedrifter der er autoriseret til økologisk jordbrugsproduktion eller omfattet af en ansøgning om autorisation til økologisk jordbrugsproduktion pr. 1. februar 2018, er fritaget for kravet om målrettede efterafgrøder i planperioden 2018/19.

TIL TOP KVÆLSTOFNORMER

Der er kun foretaget mindre justeringer af kvælstofnormerne.

TIL TOP BRØDHVEDE

Skal fremgå af markplanen i fællesskemaet med den korrekte afgrødekode for hhv. vårhvede, brødhvede, afgrødekode 6 eller vinterhvede, brødhvede, afgrødekode 13. Øvrige krav om dokumentation mv. er uændret.

TIL TOP JB.NR.

Landbrugsstyrelsen har oplyst, at for planperioden 2018/19 kan landmanden selv vælge mellem JB 4 og JB 6, hvis enten de nye eller de gamle kort har denne angivelse. Dette skyldes, at der på det nye jordbundskort er for stor usikkerhed ift. lige netop disse to jordtyper.

TIL TOP STORKREATURER ER ERSTATTET AF GRÆSNINGSSENHEDER (GE)

Græssende storkreaturer bliver efter et år erstattet af græsningsenheder. 1 græsningsenhed (GE) svarer til produktion af 100 kg N pr. år. På B1-skemaet er der tilføjet en frivillig mulighed for at angive antal græsningsenheder (GE). Græsningstrykket i tabel 3: Oversigtstabel. Minimum antal græsningsenheder (GE) pr. ha, er opdateret ift. enheden græsningsenheder (GE). Nedenfor er indsat en ny omregningstabel 3.1 til beregning af græsningsenheder.

Tabel 3.1 Oversigtstabel: Beregning af græsningsenheder (GE)		
1 græsningsenhed (1 GE) defineres som: 100 kg N af lager ved det staldsystem med mindst muligt kvælstoftab (BEK 853 af 30/06/2014), og er baseret på normtal for 2017/2018.		
Husdyrart	Enhed	Antal/GE

1 årsko (mælkekvæg, Tung race)	1 årsko	0,64
1 årsko (mælkekvæg, Jersey)	1 årsko	0,77
1 årsammeko (under 400 kg)	1 årstyr	2,25
1 årsammeko (400-600 kg)	1 årstyr	1,56
1 årsammeko (over 600 kg)	1 årstyr	1,39
1 årsopdræt (småkalv 0-6 mdr., Tung race)	1 årstyr	3,75
1 årsopdræt (kvier eller stude 6 mdr. - kælvning (27 mdr.)/slagting, Tung race)	1 årstyr	1,90
1 årsopdræt (småkalv 0-6 mdr., Jersey)	1 årstyr	4,98
1 årsopdræt (kvier eller stude 6 mdr. - kælvning (25 mdr.)/slagting, Jersey)	1 årstyr	2,49
1 stk. slagtekalv, 0-6 mdr., Tung race	1 produceret dyr	7,94
1 stk. slagtekalv, 6 mdr. - slagting (440 kg), Tung race	1 produceret dyr	4,07
1 stk. slagtekalv, 0-6 mdr., Jersey	1 produceret dyr	10,87
1 stk. slagtekalv, 6 mdr. - slagting (328 kg), Jersey	1 produceret dyr	5,21
1 voksen hest, under 300 kg	1 årshest	4,74
1 voksen hest, 300 kg - mindre end 500 kg	1 årshest	2,87
1 voksen hest, 500 kg - mindre end 700 kg	1 årshest	2,29
1 voksen hest, 700 kg og derover	1 årshest	1,88
Får, 1 moderdyr med afkom	1 årstår	6,85
Mohalgeder, 1 moderdyr med afkom	1 årsged	6,37
Kødgeder, 1 moderdyr med afkom	1 årsged	7,09
Mælkegeder, 1 moderdyr med afkom	1 årsged	6,85
Hjorte > 15 mdr., 10 stk.		0,45
Hinder > 15 mdr., 10 stk.		0,54
Unge hjorte 3-15 mdr., 10 stk.		0,71
Unge hinder, 3-15 mdr., 10 stk.		0,83
Årshind, 1 stk.		5,29
Dådyr, 1 stk.		9,09

TIL TOP FORBRÆNDINGSANLÆG OG BRÆNDINGSANLÆG

Forbrændingsanlæg og brændingsanlæg tager i højere grad højde for anvendelsen af husdyrgødning som brændsel. Det bliver muligt at fratrække kvælstof som er afbrændt i brændingsanlæg.

TIL TOP FORARBEJDNINGSANLÆG

Der er ikke længere krav om skriftlig anmeldelse til Landbrugsstyrelsen, når du tager et forbrændingsanlæg i brug.

TIL TOP PRESSESAFT ER BLEVET TIL GRØNSAFT

Pressesat fra grøntpillefabrikation hedder nu "grønsaft".

TIL TOP

HAVE- OG PARKAFFALD

Have- og parkaffald skal indgå i gødningsregnskabet som anden organisk gødning, da det fulde fosforindhold skal medtages i fosforregnskabet. Udnyttelsesprocenten for kvælstof er uændret og sættes til 0 pct.

TIL TOP

NYE NORMER FOR ØKOLOGISK SVINEPRODUKTION

Af Tabel 5 fremgår de nye normer for økologisk svineproduktion.

TIL TOP

BEREGNET GØDNINGSMÆNGDE UD FRA DEN FAKTISKE ANDEL AF JERSEY I DYRET

Beregning af normproduktion er opdateret ift. en ny indberetningsmulighed for jerseykrydsninger, hvor gødningsmængden beregnes ud fra den faktiske andel af Jersey i dyret. [Du kan læse mere i denne Kvæginfo.](#)

TIL TOP

TYPE 2 KORREKTION

Der er ikke ændret i reglerne for type 2 korrektion, men med indførelsen af fosforlofter, kan det blive mere attraktivt at anvende egne tal for fosfor i husdyrgødning.

TIL TOP

NYE KORREKTIONSFORMLER FOR KØDÆDENDE PELTS DYR

Der er indsat to nye korrektionsformler for hhv. kvælstof og fosfor for kødædende pelsdyr (tidligere mink) i tabel 6. Her kan bruges data fra relevante fodercentraler, når der skal korrigeres foder for mink og andre kødædende pelsdyr.

TIL TOP

NYTTIGE LINKS

- [Lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække](#)
- [BEK nr. 1008 af 2. juli 2018: Bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2018/2019](#)
- [BEK nr. 1649 af 18. december 2017: Bekendtgørelse om plantedække og om dyrkningsrelaterede tiltag](#)
- [Nyhed fra Landbrugsstyrelsen: Ny vejledning om gødsknings- og harmoniregler for planperioden 2018/2019](#)
- [Vejledning om gødsknings- og harmoniregler for planperioden 1. august 2018 til 31. juli 2019](#)
- [Landbrugsstyrelsens høringssvarsnotat til Vejledning om gødsknings- og harmoniregler 2018/19](#)
- [Se data om de skærpede fosforkrav på Landmand.dk](#)
- [Konsulentadgang til data om de skærpede fosforkrav på Landmand.dk](#)
- [Ny bekendtgørelse med skærpede fosforområder er udkommet](#)
- [Regneark til beregning af konsekvenser af nye fosforregler og skærpede områder](#)
- [Krav om 2.760 ha obligatoriske efterafgrøder i efteråret 2018](#)
- [Type 2 korrektion for fosfor er interessant, men ikke for alle](#)
- [Nyhed fra Landbrugsstyrelsen: Bekendtgørelsen om obligatoriske målrettede efterafgrøder for 2018 træder i kraft 1. august 2018](#)

[Til top](#)